

» *ценностите на гражданското общество;*

» *свободата на съвестта и свободата на мисълта.*

Чл. 8 от този закон (приет през 1999 година) формулира основните принципи, върху които се изгражда общообразователната подготовка на всички български ученици. Нито един от шестте принципа обаче не дава ясни индикации, че културните постижения на българските етнически малцинства са част от българската култура и образование. Тази неяснота ще попречи на съставителите на учебните програми за отделните класове и по отделните учебни предмети да включат тематични кръгове, даващи знания от и за българските етнически, религиозни и езикови малцинства. До този момент са приети учебните програми и вече са одобрени и въведени в практиката учебниците за I-IV и VIII-XII клас. След внимателен преглед на учебното съдържание в тези класове става ясно, че преодоляването на етно- и етноцентричността му може да се определи само в бъдеще време и като едно добро пожелание. Липсата на знания от и за етническите малцинства в България прави учебното съдържание чуждо и безинтересно за децата от тези общности. С особена сила това твърдение важи за предметите от художествено-естетическия цикъл и историята.

В края на 2003 г. Народното събрание прие **Закон за защита срещу дискриминацията (НС, 2003)**. За първи път българското законодателство задължава министъра на образованието и науката и органите на местното самоуправление за недопускане на расова (етническа) сегрегация в обучаващите институции, а ръководителите на тези институции да предприемат ефективни мерки за предотвратяване на всички форми на дискриминация на учебното място. Раздел II, Защита при упражняване правото на образование и професия, чл. 29 (1) гласи:

Министърът на образованието и науката и органите на местното самоуправление вземат необходимите мерки за недопускане на расова сегрегация в обучаващите институции.

Понятието „расова сегрегация“ е употребено във възможно най-широкия му смисъл и в него се съдържа и понятието „етническа сегрегация“. Това понятие ще открием още и в два от най-популярните международни документа, третиращи правата на човека – Конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация и Международна конвенция за предотвратяване и наказание на престъплението апартейд. Тук е мястото обаче да посочим, че не бива да се прави механична връзка между текстовете, третиращи расовата (етническата) сегрегация в посочените документи, и унаследената форма на обучение на ромски деца в детските градини и училищата, в които техният брой преобладава. Расовата (етническата) сегрегация в тези международни документи, както и в нашия Закон за защита срещу дискриминацията се третира като принудително разделяне или обособяване. Обособяването, което се е получило с образованието на ромите във времето, както вече посочихме, се дължи на редица обективни обстоятелства и на първо място на жилищното обособяване на ромски квартали в по-далечното минало и на редица субективни грешки при управлението на българското образование в по-близкото минало. Нарочен акт за това етническо обособяване обаче не може да се намери, а за преодоляването му Законът за защита срещу дискриминацията предвижда вземането на „...необходимите мерки за недопускане на расова сегрегация в обучаващите институции“, както и пред-